

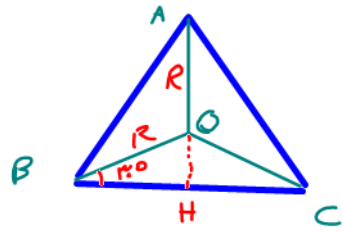
ردیف	دانش آموزان عزیز: لطفا سوالات را با دقت بخوانید و با کمال خونسردی به آنها پاسخ دهید.	بارم
۱	جاهای خالی را با واژه مناسب کامل کنید. الف) در تبدیل دوران اگر زاویه دوران ۱۸۰ درجه باشد، شیب خط حفظ ... می شود ب) محور بازتابی که نقطه A را به A' تصویر می کند، شیب ... می گیرد. پاره خط AA' است. ج) در هر تبدیل، نقطه ای که تبدیل یافته آن به خود آن نقطه منطبق می شود را، نقطه ثابت ... می نامند. د) تبدیلی که طول پاره ها را حفظ می کند از ... نامیده می شود.	۲
۲	هر یک از مفاهیم زیر را تعریف کنید. الف) تبدیل ایزومتري: تبدیلی است که در آن طول تصویر برابر طول شکل است یعنی اندازه ها را حفظ می کند. ب) نقطه ثابت تبدیل: نقطه ای از یک تبدیل است که تصویر آن بر روی خود شکل قرار می گیرد.	۱
۳	ثابت کنید کمان های محصور بین دو وتر موازی، با هم برابر هستند. از B به C وصل می کنیم طبق قضیه خطوط موازی داریم: $\hat{B} = \hat{C} \Rightarrow \hat{B} = \frac{AC}{r}$ و $\hat{C} = \frac{BD}{r} \Rightarrow AC = BD$	۱
۴	ثابت کنید یک چهارضلعی محاطی است، اگر و فقط اگر دو زاویه مقابل آن مکمل یکدیگر باشند. از A و C راس B و D یک دایره عبور می دهیم. $A + C = B + D = 180^\circ$ محاطی است. راس A اگر روی این دایره نباشد یا درون آن است یا بیرون این دایره. حالت الف) اگر درون باشد DA را امتداد می دهیم تا دایره را در نقطه A' قطع کند از A' به B وصل می کنیم حال چون A'B'CD یک ضلعی محاطی در دایره قرار گرفته پس محاطی است و داریم $A' + C = 180^\circ$ و $A + C = 180^\circ \Rightarrow A = A'$ پس قاره راس دایره! $\Rightarrow$ چهارضلعی مکمل است. دلیل مشابه A بیرون دایره هم می تواند باشد پس محاطی است.	۲

۵

در یک مثلث متساوی الاضلاع به ضلع $۸\sqrt{۳}$ شعاع دایره های محیطی و محاطی خارج را بدست آورید.

$$\frac{BH}{R} = \cos 30^\circ = \frac{\sqrt{3}}{2} \Rightarrow BH = \frac{\sqrt{3}}{2} R \Rightarrow BC = \sqrt{3} R = ۸\sqrt{3}$$

$$R = ۸$$

$$r_a = \frac{S}{P-a}$$

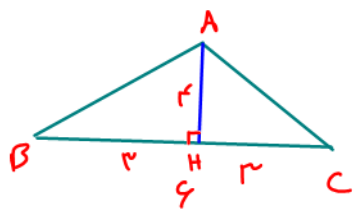
$$S = \frac{\sqrt{3}}{4} x^2 = \frac{\sqrt{3}}{4} (8\sqrt{3})^2 = 48\sqrt{3}$$

$$P-a = \frac{3}{4} \times 8\sqrt{3} - 8\sqrt{3} = 4\sqrt{3}$$

$$r_a = \frac{48\sqrt{3}}{4\sqrt{3}} = ۱۲ \quad \underline{r_a = ۱۲}$$

۶

اندازه قاعده مثلث متساوی الساقینی ۶ و ارتفاع وارد بر آن ۴ سانتی متر است. اندازه شعاع دایره محاطی داخلی و شعاع های دایره های محاطی خارجی مثلث را تعیین کنید.

$$AB^2 = AC^2 = 3^2 + 4^2 \Rightarrow AB = AC = ۵$$

$$S = \frac{6 \times 4}{2} = ۱۲ \quad P = \frac{۱۶}{۲} = ۸$$

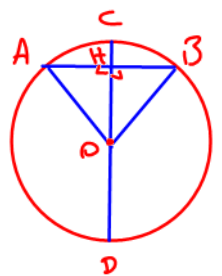
$$r = \frac{S}{P} = \frac{۱۲}{۸} = \frac{۳}{۲}$$

$$r_a = \frac{S}{P-a} = \frac{۱۲}{۲} = ۶$$

$$r_b = r_c = \frac{S}{P-b} = \frac{۱۲}{۳} = ۴$$

۷

ثابت کنید اگر قطری از یک دایره یکی از وترهای آن دایره را نصف کند، بر آن وتر عمود است و کمان نظیر آن وتر را نیز نصف می کند.

فرض: قطر CD وتر AB را نصف می کند.

حکم: $\widehat{AC} = \widehat{BC}$ و $CD \perp AB$

$$\left. \begin{array}{l} \overline{OA} = \overline{OB} = R \\ \overline{AH} = \overline{BH} \end{array} \right\} \text{طبق } \Delta OAH \cong \Delta OBH \Rightarrow \widehat{H_1} = \widehat{H_2} = 90^\circ \Rightarrow$$

$$\overline{OH} = \overline{OH} \text{ مشترک} \quad \underline{AB \perp CD}$$

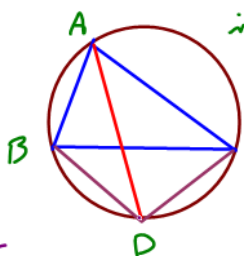
$$\Rightarrow \widehat{O_1} = \widehat{O_2} \Rightarrow \underline{\widehat{AC} = \widehat{BC}}$$

۱/۵ مقدار x را چنان بیابید که اندازه مماس مشترک داخلی دو دایره به شعاع های ۳ و ۲ و خط مرکزین $d = 13$ برابر $8x - 8$ باشد.

$$TT' = \sqrt{169 - (3+2)^2} = \sqrt{144} = 12$$

$$8x - 8 = 12 \quad x = 2.5$$

۱ ثابت کنید عمود منصف یک ضلع هر مثلث و نیمساز زاویه مقابل به آن ضلع، یکدیگر را روی دایره محیطی مثلث قطع می کنند. *نیمساز زاویه A دایره محیطی مثلث ABC را در نقطه D قطع می کند*

حال داریم $\widehat{BD} = \widehat{CD} \iff \widehat{A_1} = \widehat{A_2}$
 که منتهای در بر روی آنها
 و وترهای مساوی است

پس D از دو سر باره خط BC به یک فاصله است پس روی عمود منصف BC واقع شده است
 پس نقطه تلاقی عمود منصف BC و نیمساز A بر روی دایره محیطی است

۱/۵ اگر در مثلث ABC شعاع های سه دایره محاطی خارجی مثلث و شعاع دایره محاطی داخلی باشند،

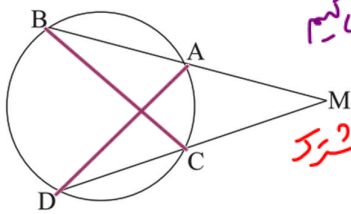
نشان دهید: $\frac{1}{r_a} + \frac{1}{r_b} + \frac{1}{r_c} = \frac{1}{r}$

$$r = \frac{S}{P} \quad r_a = \frac{S}{P-a} \implies \frac{1}{r_a} = \frac{P-a}{S}$$

$$\frac{1}{r_a} + \frac{1}{r_b} + \frac{1}{r_c} = \frac{P-a}{S} + \frac{P-b}{S} + \frac{P-c}{S} = \frac{3P - (a+b+c)}{S} = \frac{3P - 2P}{S} = \frac{P}{S} = \frac{1}{r}$$

۱۱

ثابت کنید هر گاه خط های شامل دو وتر دلخواه AB و CD در نقطه ای مانند M خارج دایره یکدیگر را قطع کنند

آنگاه: $MA \times MB = MC \times MD$ از A به D و از C به B وصل می کنیم

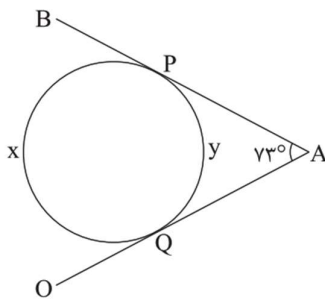
حالتی داریم

$$\left. \begin{array}{l} \widehat{M} = \widehat{M} \\ \widehat{D} = \widehat{B} = \widehat{AC} \end{array} \right\} \Rightarrow \triangle MAD \sim \triangle MBC \Rightarrow \frac{MA}{MC} = \frac{MD}{MB}$$

$$\Rightarrow MA \times MB = MC \times MD$$

۱۲

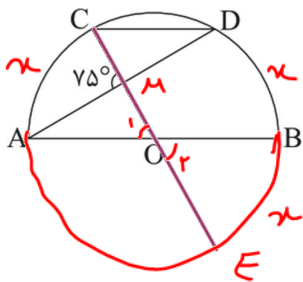
مقادیر مجهول را بیابید. (AP و AQ بر دایره مماس هستند)

$$\begin{aligned} x - y &= 146 \\ x + y &= 360 \\ \hline 2x &= 506 \quad x = 253 \\ y &= 107 \end{aligned}$$

۱۳

در شکل زیر، O مرکز نیم دایره است و $CD \parallel AB$. اندازه کمان CD را بدست آورید.

دایره را کامل می کنیم و شعاع CD را امتداد می دهیم تا دایره را در نقطه E قطع کند حال داریم

$$\left. \begin{array}{l} \widehat{AC} = x \\ \widehat{D}_1 = \widehat{D}_2 \end{array} \right\} \Rightarrow \widehat{BE} = x$$

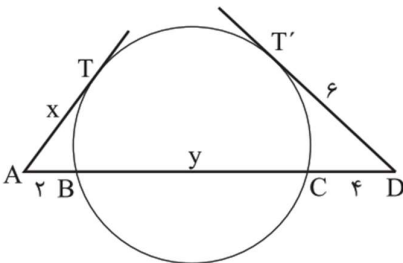
$$CD \parallel AB \Rightarrow AC \parallel BD \Rightarrow BD = x$$

$$\widehat{M} = 75^\circ \Rightarrow \frac{x + 2x}{2} = 75 \Rightarrow x = 50$$

$$\widehat{CD} = 180 - 50 - 50 = 80^\circ$$

۱۴

در شکل زیر، مقادیر x و y را محاسبه کنید.

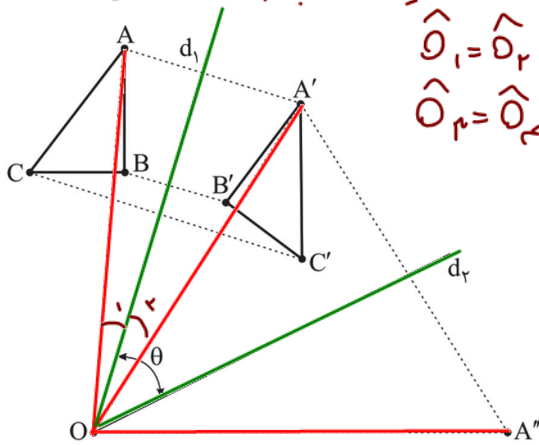
$$6^2 = 2 \times (y + 2) \Rightarrow y = 5$$

$$x^2 = 2 \times 7 \Rightarrow x = \sqrt{14}$$

در شکل، دو خط d_1 و d_2 با زاویه θ یکدیگر را قطع کرده اند. مثلث $A'B'C'$ بازتاب مثلث ABC نسبت به خط d_1 است. بازتاب مثلث $A'B'C'$ نسبت به خط d_2 را رسم کنید و آن را $A''B''C''$ بنامید.

الف) نشان دهید: $\angle AOA'' = 2\theta$

ب) اندازه $\angle COC''$ و $\angle BOB''$ چقدر است؟ به دلیل مشابه این دو رسم 2θ هست.
 ج) با چه تبدیلی می توان مثلث $A''B''C''$ را تصویر ABC دانست؟ $\widehat{O}_1 = \widehat{O}_2$ و $\widehat{O}_3 = \widehat{O}_4$ قبه یل دوراب به مرکز O و زاویه 2θ

$$\left. \begin{array}{l} \widehat{O}_1 = \widehat{O}_2 \\ \widehat{O}_3 = \widehat{O}_4 \end{array} \right\} \Rightarrow \frac{\widehat{O}_1 + \widehat{O}_2 + \widehat{O}_3 + \widehat{O}_4}{\widehat{O}_4} = \frac{2(\theta_1 + \theta_2)}{\theta}$$

$$\angle AOA'' = 2\theta$$

